

kérdést a külön törvénnyel szabályozandó községi bírászkodás szabályozásának körében kell majd megfontolni.“

Tiszta dolog tehát, hogy az egyszerűsítési törvény 2. §-a egy egyszerű magyarázati szabályt foglal magában, amely ki akarta zárni, a jövőre nézve annak a kétségnek a felmerülését, hogy a járásbíróóság hatáskörébe utaltassanak az értéküknél fogva a községi bíróság hatáskörébe tartozó ügyek. Ezen általános rendelkezés pedig semmiképen sem helyezte hatályon kívül az általános szabály alól kivételt statuáló rendelkezését a Pp. 758. §. utolsó bekezdésének, amely szerint a felperes követelését a járásbíróóság előtt fizetési meghagyás útján érvényesíthesse.

Dr. Kelényi Jenő

A törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvény és életbeléptető rendelet hiányosságairól. Amikor a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló 1930. évi XXXIV. t.-c.-et szerkesztették, az igazságügyminisztérium akként tervezte, hogy a békebíráskodásról szóló törvénnyel egyidejűleg lépteti majd életbe. Ez az utóbbi törvényjavaslat azonban még kodifikálás alatt lévén, egyelőre bizonytalan ideig nem fog törvényerőre emelkedni és életbelépni.

Az igazságügyminisztérium azonban a Te. életbeléptetésénél a már törvénnyé vált Te.-nek, a békebíráskodásról szóló tvj. hatálybaléptétől való időbeli eltolódását, nem vette figyelembe és így olyan hézagok keletkeztek, amelyek feltétlenül orvoslásra szorulnak.

Mindjárt a Te. 2. §-a nyitva hagyja ama kérdést, vajjon 1931 jan. 1-től 100 P értéken aluli fizetési meghagyásos ügyek előterjeszhetőek-e a járásbíróóságnál. A Te. 2. §-a szerint ugyanis a járásbíróóság hatáskörébe csak azok az ügyek tartoznak, amelyek nincsenek a községi bíróság hatáskörébe utalva. Már pedig a Pp. 758. §-a szerint 100 P értéken aluli és pénzfizetésre, munkateljesítésre, vagy ingó dolog iránti perek a községi bíróság hatáskörébe tartoznak és bár ezen §. megengedi 100 P-n aluli követelésnek fizetési meghagyás útján való érvényesítését, mégis a Te. 2. §-ból az következik, hogy jan. 1-től ezen ügyekben is a községi bíróság lesz a kizárólagos hatáskörrel bíró bíróság. Hogy ez minő hátránnyal járna, azt nem is kell vitatni. Eltekintve attól, hogy a községi bíróság ügyvédi költséget nem állapíthat meg, a részletügyletekből származó és majdnem mindig 100 P-n aluli követelések behajthatása a lehetetlenséggel volna határos. Mert vajjon a budapesti nagykereskedő elmenne-e 40 P-s követelésének tárgyalására a porva-cseszneki előljáráshoz?

Hogy a Te. életbeléptetésekor ez nem lehetett a miniszterium szándéka, arra mutat a 49.200/1930. sz. IM. rendelet, mely 20—40—50 pengős ügyek iktatására is új rovatot rendel nyitni a főlajstromkönyvekben, ami felesleges lenne akkor, ha csak a Pp. 758. §. 1—6. pontjaiban felsorolt perek tartoznának a járásbírótság hatáskörébe, mert ezek elenyésző csekély számmal fordulnak elő ily kisösszegű perértékkel.

Ha pedig a 100 P-n aluli fizetési meghagyások kibocsajtása a járásbírótság hatáskörébe tartozik, vitatható kérdés az, állnak-e a 100 P-n aluli fizetési meghagyásokra a Te. 49—52. §-ai.

Vonatkozhatik-e a 100 P-n aluli fizetési meghagyásokra, hogy azok keresetlevéllel indíthatók meg, ha az adós nem lakik vagy nem tartózkodik a követelésre per esetében illetékes járásbírótság területén, vagyis perelheti-e budapesti nagykereskedő, könyvkivonat alapján, Budapesten 100 P-n aluli ügyekben is más járásbírótság területén lakó adósát? Vajjon 3 példányban kell-e 100 P-n aluli ügyekben is a fizetési meghagyás iránti kérvényt beadni és végül az ellentmondási határidő lejártával épúgy jogerőre emelkedik-e, mint a 200—400 P perértékű fiz. meghagyások?

Ezen és a hivatkozott §§-ban még nyitvaálló kérdésekre az életbeléptető rendelet elfelejtett útmutatást adni.

A Te. 84. §-a biztosítás végrehajtás szempontjából keresetlevélnek tekinti a fiz. meghagyás iránti kérelmet, a Te. 86 §-a szerint pedig a zárlat elrendelése kérdésében perindítás számba megy a követelésnek fizetési meghagyással való érvényesítése. All-e ez a 100 P-n aluli fiz. meghagyásokra is?

Mindezen kérdések a törvény szelleme szerint csak úgy volnának megoldhatók, hogy a fizetési meghagyások tekintetében különbséget kell tenni 100 P-n aluli és ezen felüli fiz. meghagyások között, akként, hogy az előbbieket tekintetében az eddigi jogszabályok, azaz a Pp. 588—605. §-ai, míg az utóbbiaknál a Te. szabályai lennének irányadók. Ez a dualizmus abszurdumnak látszik, dehát nem az-e a törvény maga is?

Végül még egyet. Az említett két törvény nem egyidejű életbeléptetésének következménye az is, hogy 25 P-n aluli ügyekben nem lehet ingatlanra végrehajtást vezetni. (Te. 91. §). A békebíráskodásról szóló tvjav. ugyanis 96. §-ban akként intézkedett, hogy amennyiben az ingó végrehajtás sikertelen maradt, ennek igazolása mellett ingatlanra is lehet végrehajtást kérni. Mivel azonban ezt az intézkedést — legalább ideiglenesen a békebíráskodás törvényerőre való emelkedéséig — sem a Te., sem az életbeléptető rendelet nem vette át, 25 P-n aluli értékű ügyben még akkor sem lehet ingatlanra végrehajtást vezetni, ha az ingók tekintetében

sikertelen maradt. Hogy milyen hátrányos ez, azt a vidéki ügyvédek tudják legjobban. Nagyon sok olyan 5–10 holdas kisbirtokos van, akinek lefoglalható ingó vagyona nincs, és így megfelelő ingatlan vagyon létében sem lehet kisösszegű követelést rajtuk behajtani.

Ilyen és még több hasonló intézkedés várja, hogy mielőbb orvosoltassanak.

Dr. Kaufmann Andor

JOGÉLET

Ujévi beszéd. A kir. Kúria nagynevű elnöke, J u h á s z Andor, az ezidei évnyitó ülést is felhasználta arra, hogy széles látókörű és mély tudású áttekintést nyújtson jogszolgáltatásunk jelen állapota fölött. Különösen kiemelkedik a beszédből az a megállapítás, hogy a hármas folyamodású bíraskodás egymagában nem képes biztosítani az igazságszolgáltatás jóságát. Az összefüggés, amelyben e nagysúlyú kijelentés foglaltatik, ugyan kétségtelenné teszi, hogy az a jogorvoslatoknak a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvényben foglalt megszorítását volt hivatva igazolni és indokolni. Legyen szabad azonban nekünk annak messzebmenő kihatást és jelentőséget tulajdonítani és azt ama többször hangoztatott nézetünk támogatásául idézni, hogy polgári perjogunk fejlődésének helyes iránya a hármas folyamodású rendszerről a kettős folyamodású rendszerre való elvileges áttérésben keresendő. A jogbiztonságnak sokkal nagyobb garanciáját látnók oly eljárásban, amely a törvényszéki ügyekben a hármas tanácsot visszaállítaná, a közvetlenség elvét a maga eredeti teljességében és tisztaságában respektálná, a fellebbezést az elsőbírósági tárgyalás folytatásának tekintené, és a törvényszéki ügyekben annak minden korlátozását elejtené, jelesül tehát a nyilvános előadást is, s amelynek során a másodbíróság ítélete ellen további fellebbezésnek nem lenne helye. Ez a másodbíróság azután nem vagyonzogi perekben illetőleg pénzben meg nem határozható pertárgy esetében mindig a kir. Kúria, vagyonzogi perekben pedig a Kúria teherbírásának figyelembevételével meghatározandó értékhatárig az illetékes kir. ítélőtábla lenne. Könnyebb és megnyugtatóbb megelégedni teljes mozgásszabadság és közvetlenség mellett két fokkal, mint a Te. folytán reánk kényszerített tojástáncot járnunk három fokon át, amelynek során vajmi könnyen siklik el az óvatos lépegetés közben az anyagi igazság.

M. A.